

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2024 Rhif 10 (Cy. 4)

LANDLORD A THENANT,
CYMRU

Gorchymyn Daliadau Amaethyddol
(Unedau Cynhyrchu) (Cymru) 2024

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn rhagnodi unedau cynhyrchu ar gyfer asesu gallu cynhyrchiol tir amaethyddol a leolir yng Nghymru ac yn nodi'r swm sydd i'w ystyried fel yr incwm blynyddol net o bob uned o'r fath am y flwyddyn o 12 Medi 2023 i 11 Medi 2024 at ddibenion penodol yn Neddf Daliadau Amaethyddol 1986 ("Deddf 1986").

Mae'n ofynnol asesu gallu cynhyrchiol tir amaethyddol er mwyn penderfynu a yw'r tir o dan sylw yn "uned fasnachol o dir amaethyddol" ai peidio at ddibenion y darpariaethau olynu yn Neddf 1986; yn benodol adrannau 36(3) a 50(2). Ystyr "uned fasnachol o dir amaethyddol" yw uned o dir amaethyddol sydd, pan gaiff ei ffermio o dan reolaeth gymwys, yn gallu cynhyrchu incwm blynyddol net nad yw'n llai na chyfanred enillion blynyddol cyfartalog dau weithiwr amaethyddol gwrywaidd llawnamser sy'n 20 mlwydd oed neu'n hyn (fel y'i diffinnir ym mharagraff 3 o Atodlen 6 i Ddeddf 1986).

Wrth bennu'r ffigur incwm blynyddol hwn, pa bryd bynnag y bydd defnydd ffermio penodol a grybwyllir yng ngholofn 1 o'r Atodlen yn berthnasol i'r asesiad o allu cynhyrchiol y tir o dan sylw, mae erthygl 2 o'r Gorchymyn hwn yn darparu mai'r unedau cynhyrchu a'r incwm blynyddol net a bennir yng ngholofnau 2 a 3, yn eu trefn, fydd sail yr asesiad.

Mae'r Gorchymyn hwn yn cynnwys ffigurau incwm blynyddol net ar gyfer tir a oedd, yn 2022, yn hectar cymwys o fewn ystyr Erthygl 32(2) o Reoliad (EU) Rhif 1307/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor dyddiedig 17 Rhagfyr 2013 sy'n gosod rheolau ar gyfer taliadau uniongyrchol i ffermwyr o dan gynlluniau cymorth o fewn fframwaith y polisi amaethyddol cyffredin. Rhoddir ffigurau ar wahân yn yr Atodlen ar gyfer tir

dan anfantais a thir dan anfantais ddifrifol, tir mewn ardal lai ffafriol a thir arall.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2024 Rhif 10 (Cy. 4)

**LANDLORD A THENANT,
CYMRU**

**Gorchymyn Daliadau Amaethyddol
(Unedau Cynhyrchu) (Cymru) 2024**

Gwnaed 8 Ionawr 2024

*Gosodwyd gerbron Senedd
Cymru* 10 Ionawr 2024

Yn dod i rym 7 Chwefror 2024

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan baragraff 4 o Atodlen 6 i Ddeddf Daliadau Amaethyddol 1986(1) ac a freiniwyd bellach ynddynt hwy(2) yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn.

Enwi, cymhwyso, dod i rym a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Daliadau Amaethyddol (Unedau Cynhyrchu) (Cymru) 2024, mae'n gymwys o ran Cymru, a daw i rym ar 7 Chwefror 2024.

(2) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “ardal lai ffafriol” (“*less favoured area*”) yw unrhyw ardal o dir dan anfantais neu dir dan anfantais ddifrifol;

mae i “hectar cymwys” yr un ystyr ag a roddir i “eligible hectare” yn Erthygl 32(2) o Reoliad 1307/2013;

ystyr “mapiau dynodedig” (“*designated maps*”) yw'r ddwy gyfrol o fapiau dyddiedig 20 Mai 1991,

-
- (1) 1986 p. 5; diffinnir “the Minister” yn adran 96(1) o'r Ddeddf honno.
- (2) Trosglwyddwyd swyddogaethau a roddwyd o dan Ddeddf Daliadau Amaethyddol 1986 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan erthygl 2 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672) ac Atodlen 1 iddo. Mae'r swyddogaethau hynny bellach yn arferadwy gan Weinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraff 30 o Atodlen 11 iddi.

sydd wedi eu rhifo 1 a 2; y naill gyfrol a'r llall wedi eu marcio â "Volume of maps of less favoured farming areas in Wales" ac â rhif y gyfrol, ac sydd wedi eu llofnodi gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru a'u hadneuo yn swyddfeydd Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ;

ystyr "Rheoliad 1307/2013" ("*Regulation 1307/2013*") yw Rheoliad (EU) Rhif 1307/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor dyddiedig 17 Rhagfyr 2013 sy'n gosod rheolau ar gyfer taliadau uniongyrchol i ffermwyr o dan gynlluniau cymorth o fewn fframwaith y polisi amaethyddol cyffredin⁽¹⁾;

ystyr "tir dan anfantais" ("*disadvantaged land*") (ac eithrio yn yr ymadrodd "tir dan anfantais ddifrifol") yw unrhyw ardal o dir sydd wedi ei lliwio'n las ar y mapiau dynodedig;

ystyr "tir dan anfantais ddifrifol" ("*severely disadvantaged land*") yw unrhyw ardal o dir sydd wedi ei lliwio'n binc ar y mapiau dynodedig.

Asesu gallu cynhyrchiol tir

2.—(1) Mae paragraffau (2) a (3) yn cael effaith at y diben o asesu gallu cynhyrchiol uned o dir amaethyddol a leolir yng Nghymru, er mwyn penderfynu a yw'r uned honno yn uned fasnachol o dir amaethyddol o fewn yr ystyr a roddir i "commercial unit of agricultural land" ym mharagraff 3(1) o Atodlen 6 i Ddeddf Taliadau Amaethyddol 1986.

(2) Os gellir defnyddio'r tir dan sylw, pan gaiff ei ffermio o dan reolaeth gymwys, i gynhyrchu unrhyw dda byw, cnwd â'r fferm, cnwd garddwriaethol yn yr awyr agored neu ffrwythau fel a grybwyllir yn unrhyw un o gofnodion 1 i 3 yng ngholofn 1 o'r Atodlen i'r Gorchymyn hwn, yna—

- (a) yr uned gynhyrchu a ragnodir mewn perthynas â'r defnydd hwnnw o'r tir yw'r uned yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 2, a
- (b) y swm a bennir, ar gyfer y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â 12 Medi 2023, fel yr incwm blynyddol net o'r uned gynhyrchu honno yn y cyfnod hwnnw yw'r swm yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 3, fel y'i darllenir ynghyd ag unrhyw nodyn perthnasol i'r Atodlen honno.

(1) EUR 2013/1307, a ddiwygiwyd gan O.S. 2020/1556; mae offerynnau diwygio eraill ond nid yw'r un ohonynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn. Ymgorfforwyd y Rheoliad hwn mewn cyfraith ddomestig gan adran 1 o Ddeddf Taliadau Uniongyrchol i Ffermwyr (Parhad Deddfwriaethol) 2020 (p. 2).

(3) Os oedd tir sy'n gallu cynhyrchu incwm blynyddol net, pan gaiff ei ffermio o dan reolaeth gymwys, yn hecтар cymwys yn 2022 yn unol â chofnod 4 yng ngholofn 1 o'r Atodlen i'r Gorchymyn hwn, yna—

- (a) yr uned gynhyrchu a ragnodir mewn perthynas â'r defnydd hwnnw o'r tir yw'r uned yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 2, a
- (b) y swm a bennir, ar gyfer y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â 12 Medi 2023, fel yr incwm blynyddol net o'r uned gynhyrchu honno yn y cyfnod hwnnw yw'r swm yn y cofnod cyfatebol yng ngholofn 3.

Lesley Griffiths

Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r
Trefnydd, un o Weinidogion Cymru
8 Ionawr 2024

YR ATODLEN Erthygl 2

Unedau cynhyrchu rhagnodedig a phennu incwm blynyddol net

<i>colofn 1</i> <i>Defnydd ffermio</i>		<i>colofn 2</i> <i>Uned gynhyrchu</i>	<i>colofn 3</i> <i>Incwm blynyddol net</i> <i>o'r uned gynhyrchu</i> <i>(£)</i>
1. Da byw			
Buchod godro		buwch	967.00
Buchod bridio cig eidion:	ar dir mewn ardal lai ffafriol	buwch	5.00
	ar dir arall	buwch	-28.00
Gwartheg pesgi cig eidion (lled-arddwys)		y pen	-24.00 ⁽¹⁾
Buchod llaeth i lenwi bylchau		y pen	154.00 ⁽¹⁾
Mamogiaid :	ar dir mewn ardal lai ffafriol	mamog	-15.00
	ar dir arall	mamog	10.00
Ŵyn stôr (gan gynnwys ŵyn benyw a werthir fel hesbinod)		y pen	12.00
Moch:	hychod a banwesod torrog	hwch neu fanwes	265.00
	moch porc	y pen	9.90
	moch torri	y pen	13.00
	moch bacwn	y pen	15.60
Dofednod:	ieir dodwy	aderyn	4.60
	brwyliaid	aderyn	0.30
	cywennod ar ddodwy	aderyn	0.90
Tyrcewn Nadolig		aderyn	14.90
2. Cnydau â'r fferm			
Haidd		hectar	334.00
Ffa		hectar	181.00
Rêp had olew		hectar	164.00
Pys sych		hectar	200.00
Tatws:	cynnar cyntaf	hectar	2,650.00
	prif gnwd (gan gynnwys hadyd)	hectar	3,060.00
Betys siwgr		hectar	620.00
Gwenith		hectar	540.00
3. Cnydau garddwriaethol awyr agored a ffrwythau			
Ffrwythau'r berllan		hectar	4,460.00
Ffrwythau meddal		hectar	17,870.00
4. Hectarau cymwys			
Tir a oedd, yn 2022, yn hectar cymwys at ddibenion Rheoliad 1307/2013	tir dan anfantais ddifrifol	hectar	116.18
	tir dan anfantais	hectar	116.07
	pob tir arall	hectar	50.76

⁽¹⁾ Dyma'r ffigur ar gyfer anifeiliaid (faint bynnag fo'u hoed) a gedwir am 12 mis. Yn achos anifeiliaid a gedwir am lai na 12 mis, rhaid gwneud addasiad pro rata o'r ffigur hwn.